



Winning Westeros

How Game of Thrones Explains Modern Military Conflict

Door Max Brooks e.a. (red.)

Omaha (Potomac Books/University of Nebraska Press)

2019

304 blz.

ISBN 9781640122215

€ 27,-

De afgelopen jaren is de bijzondere Adriatische kustplaats Dubrovnik bijna letterlijk overlopen door toeristen. Door zijn uitzonderlijk goed bewaard gebleven middeleeuwse vesting was de stad altijd al een trekpleister. Maar bezoekers bleven lang weg na het vernietigende beleg door Servische en Montenegrijnse troepen een kwarteeuw geleden (1991-1992), tijdens het uiteenvallen van Joegoslavië, waarbij die het culturele werelderfgoed zonder pardon en tot afschuw van de wereld zwaar bombardeerden. Sinds de Kroatische onafhankelijkheid duurde het dus even voordat de parel van Dalmatië werd herontdekt. Dat gebeurde sinds circa 2010 mede doordat Dubrovnik een filmlocatie werd voor de mondiaal zeer populaire fantasieserie Game of Thrones, gebaseerd op de boeken van bestsellerauteur George R.R. Martin. Opeens kreeg de stad als de fictieve hoofdstad van het land Westeros, King's Landing, meer interesse te verwerken dan zij eigenlijk kon absorberen.

Dubrovnik biedt bezoekers sinds enige jaren in zekere zin de mogelijkheid om te verkeren in meerdere werelden tegelijkertijd: de moderne natuurlijk, maar ook die van het

beleg van meer dan 25 jaar geleden, en die van de Adriatische handelswelvaart uit de Middeleeuwen op het kruispunt van katholieke, orthodox-christelijke en islamitische breuklijnen. Alsmede – met wat meer fantasie – de fictieve wereld van Game of Thrones. Die serie is daarmee kennelijk niet alleen populair als vermaak, maar spreekt ook aan omdat de gefantaseerde gebeurtenissen en personages herkenbaar zijn, aanzetten tot nadenken over de menselijke aard en over politiek en oorlogvoering, en daarvoor zelfs leerzaam worden gevonden.

De Starks en Lannisters

Dat laatste is ook het uitgangspunt van het boek *Winning Westeros. How Game of Thrones Explains Modern Military Conflict*. In deze bundel zijn thematisch dertig bijdragen bij elkaar gebracht van auteurs die aspecten van de bedachte wereld van George Martin koppelen aan doctrinaire beginselen van moderne oorlogvoering. Met als voorgerecht een deel dat gaat over mens en oorlog: over daders en slachtoffers, over macht en hebzucht, over politieke en dynastieke ambities, over leren van (militaire) geschiedenis, over moed en beleid en over karakter en leiderschap.

In dit boek springen auteurs continu heen en weer tussen onze eigentijdse wekelijkheid en de fictieve gebeurtenissen van Westeros' oorlog van 'allen tegen allen'. Het ene moment behandelen ze strategische en militaire denkers als Machiavelli, Clausewitz, Jomini of Mahan, veldheren als Washington, Napoleon, Moltke of Patton, de militaire geschiedenissen van de revolutionaire, Napoleontische en Wereldoorlogen, of aspecten van de conflicten in Afghanistan en Irak sinds 2001 of Syrië sinds 2011. Het andere moment reflecteren ze op de perikelen, strijd en veldtochten van de Starks en Lannisters, Tyrells en Targaryens, alsof die echt bestaan.

Trends in moderne oorlogvoering

Dat gebeurt allemaal op interessante wijze en is ongetwijfeld leerzaam voor de Netflix-generatie van jonge officieren en studenten politieke, strategische en militaire wetenschappen. Maar alleen als die enigszins zijn ingevoerd in het verhaal van Game of Thrones, en dan meer de televisieserie dan de boeken. De duizelingwekkende bezoekersaantallen in Dubrovnik van de laatste jaren indachtig zal dit echter geen probleem hoeven zijn. Met name moet deze exercitie tot nut worden gezien als educatief instrument voor het creëren van mentale modellen die politiek-strategisch, militair-strategisch, operationeel of tactisch van pas kunnen komen in de uitoefening van iemands vak of beroep. Want dit boek slaagt goed in het mengen van werkelijk militair denken en van echte militaire geschiedenis met de bedachte gebeurtenissen uit de populaire televisieserie, en brengt deze knap terug tot aspecten en zelfs trends in moderne oorlogvoering: leiderschap en commandovoering,

stedelijke counterinsurgency, strategische narratieven, technologische wapenwedlopen, information warfare, noem maar op.

Geen kritiek dan? Toch wel. Hoewel veel auteurs slagen in het opzetten van interessante bespiegelingen over echt en onecht, zijn er hier en daar

dubbelingen. Met een strengere selectie en eindredactie – en minder bijdragen – had dat voorkomen kunnen worden. Maar ook de gelijke observaties en inzichten lezen lekker weg. Het valt op, maar stoort niet. Het eindoordeel: een serieus boek, maar ook gewoon leuk. Om generaal Stanley McChrystal, voormalig

bevelhebber van de coalitietroepen in Afghanistan, aan te halen: 'Wisdom is where you find it. Don't be afraid to look in unexpected places.'

*Prof. dr. Arthur ten Cate, NIMH/
Rijksuniversiteit Groningen*